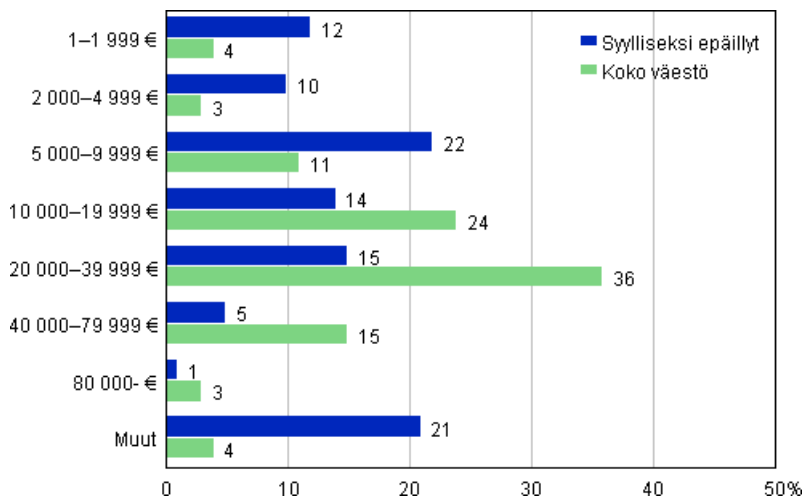

Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2012

Rikoksiin syylliseksi epäiltyjen tulot koko väestöä matalammat

Tilastokeskuksen tietojen mukaan poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen selvittämiin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä vuonna 2012 oli 284 000. Edelliseen vuoteen verrattuna kaikkien syylliseksi epäiltyjen määrä väheni kuusi prosenttia. Syylliseksi epäiltyjen 15 vuotta täyttäneiden rekisteröityyn väestöön kuuluvien keskimääräinen tulo (valtionveronalainen tulo) oli noin 12 000 euroa, kun vastaava tulo koko väestössä oli noin 26 000 euroa. Vastaavat mediaanitulot olivat noin 6 600 ja 22 000 euroa.

Syylliseksi epäillyt ja koko väestö valtionveronalaisten tulojen mukaan 2012, 15 vuotta täyttäneet, %

Syylliseksi epäillyistä alle 5 000 euron tulot oli 22 prosentilla, koko väestön vastaavan osuuden oltua seitsemän prosenttia. Vähintään 20 000 euron tulot oli 21 prosentilla epäillyistä, koko väestöstä vastaava osuus oli 54 prosenttia. Rikoksia, joihin syylliseksi epäillyillä oli erityisen alhaiset valtionveronalaiset tulot, olivat etenkin ryöstöt ja huumausainerikokset. Ryöstörikoksiin epäillyistä kolmanneksen ja huumausainerikoksiin epäillyistä neljänneksen valtionveronalaiset tulot olivat alle 5 000 euroa. Korkeammalla tulotasolla sen sijaan syyllistyi rattijuopumuksiin, kavallus- ja verorikoksiin sekä kirjanpitorikoksiin. Alle 5 000 euron tulot oli rattijuopumuksiin syylliseksi epäillyistä 16 prosentilla, kavalluksiin epäillyillä 14, verorikoksiin 9 ja kirjanpitorikoksiin 10 prosentilla. Syylliseksi epäillyistä

miesten ja naisten tulotasot poikkesivat vain hieman toisistaan. Miehistä 44 ja naisista 48 prosentilla oli alle 10 000 euron tulot.

Tilastossa sama henkilö voi esiintyä useampaan kertaan syylliseksi epäiltynä. Tiedot syylliseksi epäiltyjen valtionveronalaisesta tulosta perustuvat verohallituksen verotietokannan valtionveronalaisia tuloja koskeviin tietoihin vuodelta 2011. Syylliseksi epäiltyjen, joilla ei ole henkilötunnusta, verotustietoja ei ole tiedossa. Tällaisia henkilöitä ovat esim. turistit. Ryhmään 'muut' sisältyvät tulottomat ja tuntemattomat rekisteröityyn väestöön kuuluvat (vakinaisesti ja tilapäisesti Suomessa asuvat), mutta ei henkilötunnuksettomia.

15-vuotta täyttäneet syylliseksi epäillyt ja koko väestö iän ja tulojen mukaan 2012, %

Ikäluokat	Epäillyt/ Koko väestö	Yhteensä	Alle 10 000 €	10 000– 39 999 €	40 000 € ja yli	Muut
Yhteensä	Epäillyt	100,0	44,6	28,4	5,9	21,1
	Koko väestö	100,0	18,4	60,1	17,7	3,8
15–20	Epäillyt	20,1	12,0	1,3	0,0	6,8
	Koko väestö	8,8	5,7	0,9	0,0	2,1
21–29	Epäillyt	29,4	13,4	8,4	0,7	7,0
	Koko väestö	13,5	3,9	8,4	0,8	0,4
30–39	Epäillyt	22,3	9,6	7,0	1,6	4,1
	Koko väestö	14,7	1,8	8,6	3,8	0,4
40–49	Epäillyt	15,4	5,8	5,5	1,9	2,2
	Koko väestö	15,8	1,6	8,7	5,2	0,4
50–59	Epäillyt	8,6	3,0	3,5	1,2	0,9
	Koko väestö	16,7	1,8	9,8	4,8	0,3
60–	Epäillyt	4,1	0,7	2,7	0,5	0,1
	Koko väestö	30,5	3,5	23,6	3,2	0,1

15 vuotta täyttäneistä syylliseksi epäillyistä 63 prosenttia on suorittanut vain perusasteen koulutuksen ja 31 prosenttia keskiasteen koulutuksen. Koko väestöllä vastaavat luvut ovat 32 ja 40 prosenttia.

Pääasiallisen toiminnan mukaan tarkasteltuna 15 vuotta täyttäneet syylliseksi epäillyt jakautuvat melko tasan työllisiin (27 %), työttömiin (22 %), opiskelijoihin (20 %) ja työvoiman ulkopuolella oleviin (23 %). Eläkeläisiä oli yhdeksän prosenttia. Koko väestöstä suurimmat ryhmät ovat työlliset (52 %) ja eläkeläiset (29 %). Työlliset syyllistyivät erityisesti raiskausrikoksiin (67 %), velallisen epärehellisyyteen (61 %) ja verorikoksiin (51 %). Työttömät puolestaan syyllistyivät huumausainerikoksiin (29 %) ja väärennyksiin (27 %).

Julkaisussa tietoa esitetään myös syylliseksi epäiltyjen sosioekonomisesta asemasta.

Rikoksia tuli poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon vuonna 2012 kaikkiaan 425 000. Määrä oli 33 000 pienempi kuin vuotta aiemmin. Lisäksi liikenneturvallisuuden vaarantamisia ja liikennetrikkomuksia kirjattiin 435 000, mikä oli 69 000 tapausta vähemmän kuin edellisvuonna.

Tilaston esittämistapa on uudistettu vuoden 2009 alusta. Liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikennetrikkomukset on erotettu muista rikoksista ja ne esitetään omana taulukkonaan. Rikosten kokonaismäärä on vertailukelpoinen aiemmin esitettyjen lukujen kanssa, koska sama erottelu on tehty myös takautuvasti vuoteen 1980 asti. Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta. Tilaston laatuselosteessa on tarkempia tietoja uudistuksesta.

Vuoden 2009 alusta luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Muutoksen vaikutukset rikosten vertailtavuuteen eivät ole suuria. Yleisimmistä rikostyypeistä muutos vaikuttaa lähinnä huumausainerikosten vertailtavuuteen.

Sisällys

1. Katsaus poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen.....	6
1.1. Tiivistelmä.....	6
1.2. Omaisuusrikokset	6
1.3. Väkivaltarikokset	8
1.4. Rattijuopumukset ja liikenne rikokset	9
1.5. Päihderikokset	10
1.6. Selvitetyt rikokset.....	11
1.7. Syylliseksi epäillyt	12
1.8. Ulkomaan kansalaiset.....	13
1.9. Rikoksen uhrin	14

Taulukot

Taulukko 1. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2012	8
Taulukko 2. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2012.....	9
Taulukko 3. Eräiden rikostyyppien selvitysprosentti 1986–2012	12
Taulukko 4. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2003–2012	12
Taulukko 5. Selvitettyihin rikoksiin Suomessa asuvat syylliseksi epäillyt iän ja kansalaisuuden mukaan 2012	14

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2008–2012.....	16
Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenne rikkomusten määrän kehitys 2008–2012.....	17
Liitetaulukko 3. Kunnallinen pysäköinninvalvonta 2012.....	18
Liitetaulukko 4. Rikoksiin syylliseksi epäillyt kansalaisuuden mukaan 2008–2012.....	19
Liitetaulukko 5. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö valtionveronalaisen tulon (euroa) mukaan, 15 vuotta täyttäneet.....	20
Liitetaulukko 6. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan, 15 vuotta täyttäneet.....	21
Liitetaulukko 7. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan, 15 vuotta täyttäneet.....	22
Liitetaulukko 8. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö koulutusasteen mukaan, 15 vuotta täyttäneet.....	23

Kuviot

Kuvio 1. Rikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2012.....	6
Kuvio 2. Omaisuusrikokset 2012 (Kaikkiaan 237 609 rikosta).....	7
Kuvio 3. Pahoinpitelyrikokset tekopaikan mukaan 2012 (Kaikkiaan 38 231 rikosta).....	8
Kuvio 4. Rattijuopumusrikokset 1980–2012.....	10
Kuvio 5. Rattijuopumusrikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2012.....	10
Kuvio 6. Huumausainerikokset 2012 (Kaikkiaan 20 102 rikosta).....	11
Kuvio 7. Syylliseksi epäillyt ulkomaiden kansalaiset asuinpaikan mukaan 2009–2012.....	13
Kuvio 8. Pahoinpitelyrikosten uhrin iän ja sukupuolen mukaan 2012.....	15

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan, 15 vuotta täyttäneet, %.....	24
Liitekuvio 2. Syylliseksi epäilty ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan, 15 vuotta täyttäneet, %.....	24
Liitekuvio 3. Syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutusasteen mukaan, 15 vuotta täyttäneet, %.....	25
Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus.....	26

1. Katsaus poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen

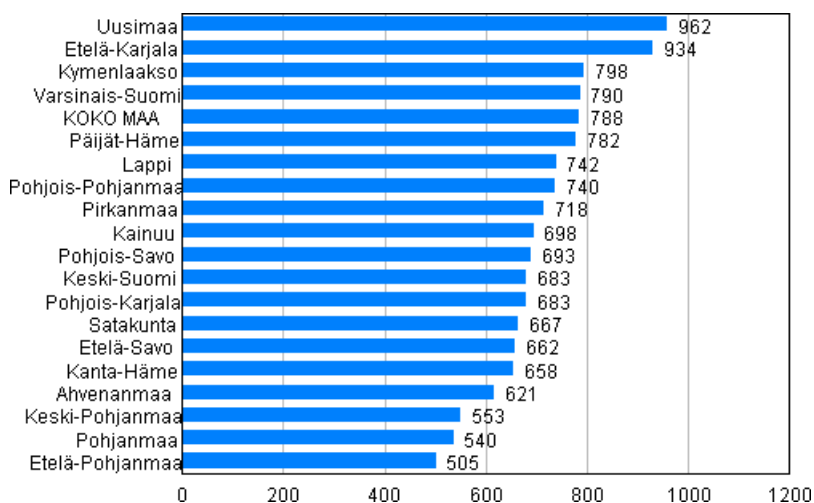
1.1. Tiivistelmä

Poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli vuonna 2012 koko maassa kaikkiaan 425 000 rikosta, mikä on seitsemän prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kymmenen edellisen vuoden aikana rekisteröitiin keskimäärin 438 000 rikosta vuodessa. Vuoden aikana selvitettiin yhteensä 255 000 rikosta, kun vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 271 000.

Valtaosa rikoksista on poliisiin kirjaamia. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli 14 000 rikosta, 20 prosenttia edellistä vuotta enemmän. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista neljännes oli alkoholirikoksia tai -rikkomuksia ja huumausainerikoksia.

Maakunnittain tarkastellen rikosten määrä väheni vuodesta 2011 vuoteen 2012 kaikissa maakunnissa. Suhteellisesti eniten rikosten määrä väheni Keski-Pohjanmaalla, 16 prosenttia.

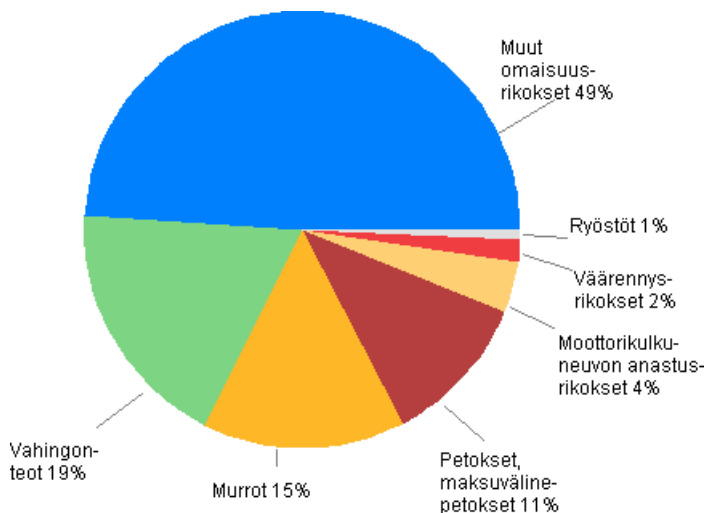
Kuvio 1. Rikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2012

1.2. Omaisuusrikokset

Tietoon tulleista rikoksista suurimman ryhmän muodostavat varkaudet, näpistyksiset ja törkeät varkaudet. Niitä ilmeni 139 000, mikä on kahdeksan prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Varkausrikoksia (varkaudet, näpistyksiset ja törkeät varkaudet) ilmoitettiin vuosien 2002–2011 aikana keskimäärin 156 000. Vuonna 2012 varkauksia kirjattiin 68 000 eli 10 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Törkeitä varkauksia tuli tietoon 3 200. Kymmenen edellisen vuoden aikana törkeitä varkauksia oli keskimäärin 2 600 vuodessa. Näpistyksiä tuli tietoon 68 000, mikä on seitsemän prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

Kuvio 2. Omaisuusrikokset 2012 (Kaikkiaan 237 609 rikosta)

Murtoja ilmoitettiin 35 000, mikä on 4 600 tapausta edellistä vuotta vähemmän. Moottoriajoneuvoihin kohdistuneita murtoja kirjattiin 11 000, mikä on 22 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Liikemurrot vähenivät 12 prosenttia. Nyt niitä tuli ilmi 4 000. Vuodesta 2002 niiden määrä on vähentynyt 42 prosenttia. Asuntomurtojen kokonaismäärä väheni edelliseen vuoteen verrattuna kuusi prosenttia. Vuonna 2012 niitä tehtiin 6 300, joista mökkimurtoja oli 1 500.

Moottoriajoneuvon luvattomia käyttäjiä ja anastuksia sekä moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia ilmeni 8 800, mikä on noin neljänneksen vähemmän kuin edellisvuonna.

Vuonna 2012 tuli tietoon kaikkiaan 1 200 kirjanpitorikosta ja velallisen rikosta, mikä on viisi prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vaikka näitä rikoksia on runsas puolet vuoden 1996 huippuluvusta, on niiden määrä enemmän kuin kaksinkertaistunut vuodesta 1991.

Petosten määrä oli 21 000, mikä on 18 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kymmenen vuotta aiemmin petoksia kirjattiin 12 000. Maksuvälinepetoksia tehtiin 6 200, määrä on miltei kaksinkertaistunut viimeisen viiden vuoden aikana.

Vahingontekojen määrä oli edellisen kymmenvuotisjakson aikana keskimäärin 51 000 vuodessa. Niitä ilmeni nyt 44 000, mikä on 19 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Ryöstöjä ilmoitettiin 1 600, mikä on yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Vuosina 2002–2011 ryöstöjä on tehty vuodessa keskimäärin 1 800.

Taulukko 1. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2012

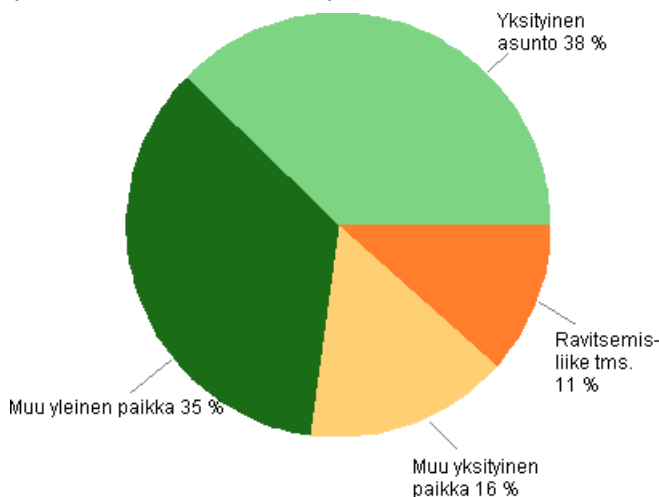
Maakunta	Murrot	Moottori- ajoneuvon anastus- rikokset	Ryöstöt	Vahingon- teot	Kavallukset	Petokset, Maksuväline- petokset
KOKO MAA	649	163	30	822	61	503
Uusimaa	751	189	42	977	94	583
Varsinais-Suomi	778	279	40	706	56	508
Satakunta	722	146	19	681	44	419
Kanta-Häme	629	118	22	784	29	504
Pirkanmaa	641	142	24	918	44	481
Päijät-Häme	835	203	22	906	65	456
Kymenlaakso	656	163	19	790	44	438
Etelä-Karjala	486	138	26	830	42	333
Etelä-Savo	690	155	13	748	40	350
Pohjois-Savo	487	112	17	780	48	316
Pohjois-Karjala	488	109	13	723	28	457
Keski-Suomi	594	85	25	745	58	458
Etelä-Pohjanmaa	340	45	13	544	31	381
Pohjanmaa	433	88	9	784	20	315
Keski-Pohjanmaa	285	48	10	656	16	239
Pohjois-Pohjanmaa	592	201	40	654	54	469
Kainuu	394	116	16	832	46	236
Lappi	537	168	27	761	52	384
Ahvenanmaa	497	74	0	776	95	138

1.3. Väkivaltarikokset

Vuonna 2012 tietoon tuli kaikkiaan 38 000 pahoinpitelyrikosta, mikä on viisi prosenttia vähemmän kuin vuoden 2011 vastaavana aikana. Vuoden 2011 alussa voimaan tullut lainmuutos lisäsi vuonna 2011 kirjattujen pahoinpitelyrikosten määrää. Ajanjaksolla 2002–2011 pahoinpitelyrikoksia ilmoitettiin keskimäärin 32 000 vuodessa. Törkeät pahoinpitelyt vähenivät yhdeksän prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Niiden määrä oli 1 900.

Pahoinpitelyrikoksista runsas kolmannes tehdään yksityisissä asunnoissa. Kolmanneksessa tapahtumapaikkana on yleinen paikka liikekeskusten ja yleisten tilaisuuksien ulkopuolella.

Kuvio 3. Pahoinpitelyrikokset tekopaikan mukaan 2012 (Kaikkiaan 38 231 rikosta)

Henkirikoksia tuli tietoon 89. Niitä oli 25 tapausta vähemmän kuin vuonna 2011. Kymmenvuotisajanjakson 2002–2011 vuosittainen keskiarvo oli 120. Vastaava luku vuosina 1992–2001 oli 143. Tapon, murhan tai surman yritykset lisääntyivät 306:sta 350:een. Edellisen kymmenvuotiskauden keskiarvo oli 340.

Vuonna 2012 henkirikoksista lähes kaksi kolmesta tehtiin yksityisasunnossa.

Raiskauksia tuli tietoon 1 009 edellisvuoden luvun oltua 1 039. Vuosina 2002–2011 ilmoitettiin keskimäärin 710 raiskausta. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä tuli tietoon 1 567, mikä on 51 prosenttia (526 tapausta) enemmän kuin vuosittainen keskiarvo ajanjaksolla 2002–2011. Tietoon tulleiden raiskausten ja lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen määrät vaihtelevat vuosittain paljonkin. Yksittäiset rikosilmoitukset voivat sisältää usean osateon käsittäviä tapahtumasarjoja.

Taulukko 2. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2012

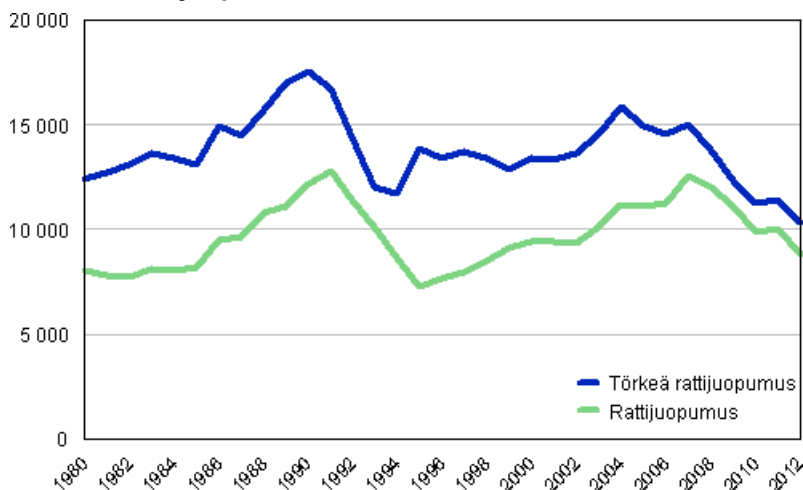
Maakunta	Tappo, murha, surma ja niiden yritykset	Pahoinpitely	Törkeä pahoinpitely	Lievä pahoinpitely	Raiskausrikokset
KOKO MAA	8	470	35	203	19
Uusimaa	9	570	29	231	21
Varsinais-Suomi	3	417	30	234	18
Satakunta	8	425	43	154	11
Kanta-Häme	9	312	34	187	20
Pirkanmaa	5	424	36	193	22
Päijät-Häme	12	418	31	188	11
Kymenlaakso	13	326	29	208	14
Etelä-Karjala	6	350	40	189	11
Etelä-Savo	8	407	38	243	17
Pohjois-Savo	11	448	36	294	17
Pohjois-Karjala	14	356	37	173	16
Keski-Suomi	7	548	44	145	20
Etelä-Pohjanmaa	11	385	34	113	13
Pohjanmaa	3	380	39	156	15
Keski-Pohjanmaa	13	542	29	225	16
Pohjois-Pohjanmaa	8	478	35	137	21
Kainuu	10	613	50	209	20
Lappi	9	477	52	238	20
Ahvenanmaa	7	423	25	180	11

1.4. Rattijuopumukset ja liikennerikokset

Törkeät rattijuopumukset vähenivät yhdeksän prosenttia ja muut rattijuopumukset 12 prosenttia. Kaikkiaan rattijuopumusrikoksia tuli ilmi 19 000, mikä on 11 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011. Tietoon tulleiden rattijuopumusrikosten määrä oli vuonna 2012 alimmillaan 30 vuoteen. Vuoden 1990 ennätyslukumista ne ovat vähentyneet kolmanneksen.

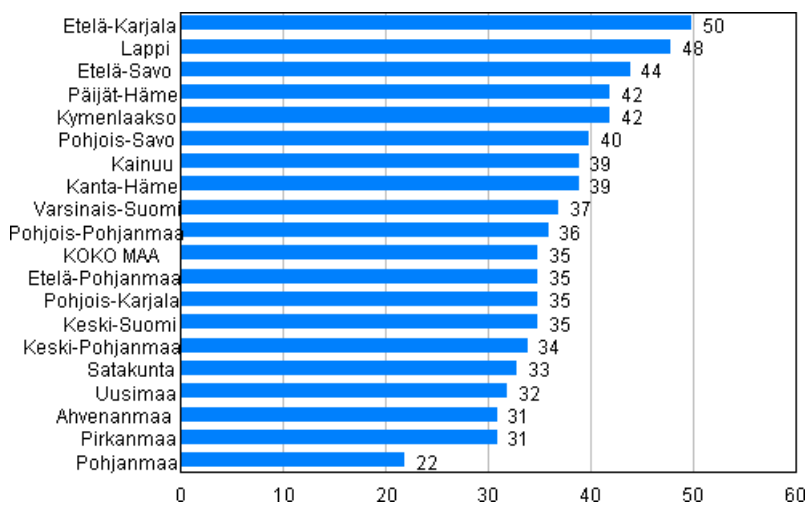
Rattijuopumuksiin syylliseksi epäillyistä 83 prosenttia oli käyttänyt alkoholia ja 14 prosenttia huumaavaa ainetta ainoana päihteenä. Loput kolme prosenttia olivat käyttäneet molempia.

Kuvio 4. Rattijuopumusrikokset 1980–2012

Vuonna 2012 rekisteröitiin 435 000 liikenneturvallisuuden vaarantamista ja liikenne rikkomusta, mikä on 14 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Suurin osa niistä on rikkomuksia, jotka paljastuvat poliisin valvonnan ja ohjauksen yhteydessä. Törkeitä liikenneturvallisuuden vaarantamisia ilmeni 3 600, mikä on 12 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011. Nopeusrajoitusten rikkomisia poliisi kirjasi 289 000, mikä on 14 prosenttia vähemmän edellisvuonna.

Kuvio 5. Rattijuopumusrikokset maakunnittain 10 000 asukasta kohden 2012

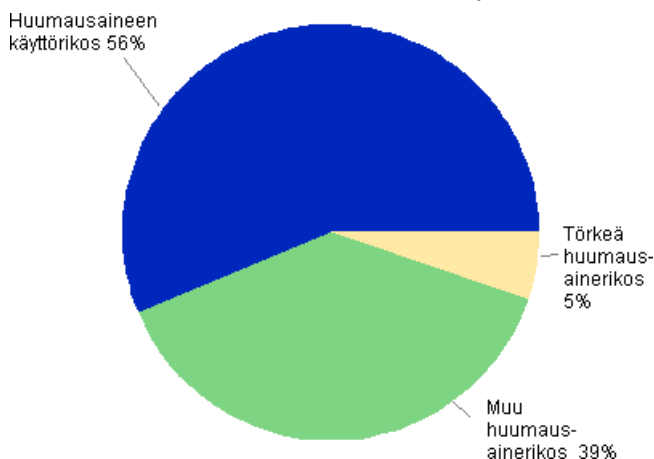

1.5. Päihderikokset

Vuonna 2012 huumausainerikoksia tuli ilmi kaikkiaan 20 000, mikä on prosentin vähemmän kuin vuonna 2011. Myös törkeät huumausainerikokset vähenivät yhdellä prosentilla. Niitä ilmeni 1 000. Huumausainerikoksia oli ajanjaksolla 2002–2011 keskimäärin 16 000 vuodessa.

Vuodesta 2009 lähtien lukuihin sisältyvät tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset lisäävät huumausainerikosten määrää noin kymmeneksellä verrattuna vain poliisin tietoon tulleisiin huumausainerikoksiin.

Kuvio 6. Huumausainerikokset 2012 (Kaikkiaan 20 102 rikosta)

Alkoholirikoksia ja -rikkomuksia kirjattiin 4 600. Määrä on 10 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Päihderikoksia tilastoitaessa useamman osateon käsittävät rikokset on merkitty yhtenä. Päihderikokset ovat sen kaltaisia, että ne tulevat yleensä ilmi vain poliisin tai tulli- ja rajavartiolaitaviranomaisten toiminnan tuloksena ja valtaosa rikoksista jää piiloon.

1.6. Selvitetyt rikokset

Poliisi, tulli ja rajavartiolaitos selvittivät vuoden 2012 aikana kaikkiaan 255 000 rikosta. Selvitysprosentti oli 60, mikä on yhden prosenttiyksikön suurempi kuin edellisvuonna. Vastaava luku kymmenen vuotta sitten oli 52. Rikosten selvitysprosentti on laskettu siten, että tilastovuonna poliisille ilmoitettuja rikoksia ja kaikkia samana vuonna selvitettyjä rikoksia on verrattu keskenään.

Omaisuusrikoksista selvitettiin 38 prosenttia ja henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista 78 prosenttia.

Yli 30 000 asukkaan kunnista korkeimmat rikosten selvitysprosentit olivat Savonlinnassa ja Lappeenrannassa, 71 ja 69 kun taas matalimmat Helsingissä ja Kaarinassa, 54.

Selvitysprosentti vaihtelee rikostyypeittäin hyvinkin voimakkaasti. Liikennejuopumus-, liikenne- ja päihderikokset saadaan paljastumistavasta johtuen selvitettyksi melkein kaikki. Petoksista selvitettiin 68 prosenttia ja henkirikoksista 88 prosenttia. Pahoinpitelyrikosten selvitysprosentti on 77.

Alhaisimmat selvitysprosentit ovat varkausrikoksissa (varkaus, törkeä varkaus, näpistys), vahingonteoissa, maksuvälinepetoksissa ja moottorikulkuneuvon kohdistuvissa anastusrikoksissa. Vuonna 2012 varkauksista selvitettiin joka kuudes. Vahingonteoista selvitettiin joka neljäs ja maksuvälinepetoksista joka viides. Moottorikulkuneuvon kohdistuvista anastusrikoksista selvisi kolmannes. Ryöstöistä selvitettiin runsas puolet.

Taulukko 3. Eräiden rikostyyppien selvitysprosentti 1986–2012

Rikos	1986–1990	1991–1995	1996–2000	2001–2005	2006–2010	2011	2012
KAIKKI RIKOKSET	65	51	51	56	61	59	60
Varkaus	25	17	14	15	18	17	16
Törkeä varkaus	39	29	40	41	38	34	38
Näpistys	78	70	67	58	57	57	56
Ryöstöt	53	43	42	45	49	49	54
Vahingonteot	29	27	27	26	25	21	23
Pahoinpitely	79	74	76	80	81	75	78
Törkeä pahoinpitely	85	84	83	87	88	85	83
Lievä pahoinpitely	95	86	79	75	73	73	75
Tappo, murha tai surma	97	94	90	93	91	81	88
Tapon, murhan tai surman yritys	95	91	92	94	97	91	97
Raiskaukset	63	56	57	63	66	59	128 ¹⁾

1) Rikosten selvitysprosentti on laskettu siten, että tilastovuonna poliisille ilmoitettuja rikoksia ja kaikkia samana vuonna selvitettyjä rikoksia on verrattu keskenään. Tästä syystä selvitysprosentti voi olla yli 100.

1.7. Syylliseksi epäillyt

Vuonna 2012 selvitettyihin 255 000 rikokseen epäiltiin syylliseksi 284 000 henkilöä. Heistä naisia oli 18 prosenttia.

Määrällisen eron lisäksi miesten ja naisten rikollisuus poikkeaa siten, että naisilla pahoinpitelyjen, rattijuopumusten ja vahingontekojen osuudet miehiin verrattuna ovat pieniä. Kuitenkin pahoinpitelyihin ja rattijuopumuksiin syylliseksi epäiltyjen naisten osuus on 20 vuodessa kasvanut kaksinkertaiseksi. Naisten tyypillisimpiä rikoksia ovat näpistykset, petokset, kavallukset ja väärennykset.

Taulukko 4. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2003–2012

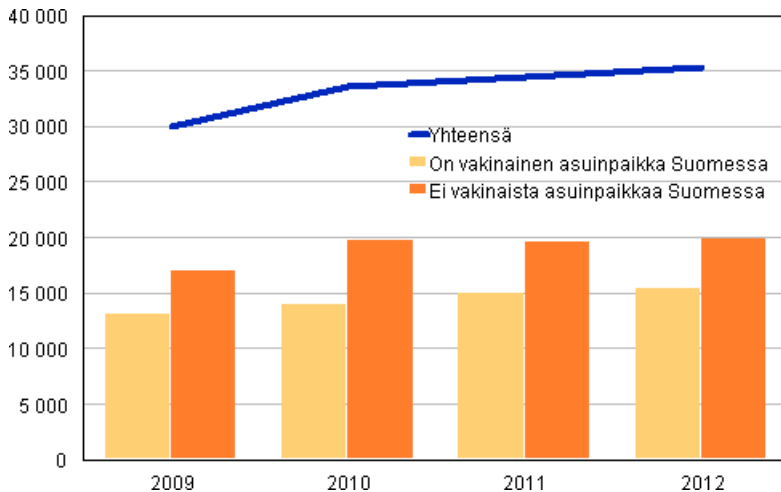
Vuosi	Syylliseksi epäillyt - Ikä									
	Miehet yhteensä	Naiset yhteensä	Alle 15-vuotiaat miehet	Alle 15-vuotiaat naiset	15–17-vuotiaat miehet	15–17-vuotiaat naiset	18–20-vuotiaat miehet	18–20-vuotiaat naiset	Yli 20-vuotiaat miehet	Yli 20-vuotiaat naiset
2003	236 391	42 097	7 600	2 590	19 033	4 127	35 161	5 300	174 597	30 080
2004	250 087	47 028	8 342	3 182	20 063	4 763	33 466	5 670	188 216	33 413
2005	250 489	46 580	7 289	3 047	22 486	4 546	31 983	5 521	188 731	33 466
2006	239 264	45 093	6 934	2 725	19 296	4 093	28 830	5 783	184 204	32 492
2007	250 303	57 847	8 347	2 749	19 783	4 077	29 702	5 433	192 471	45 588
2008	257 955	50 240	10 577	3 198	20 592	4 207	30 388	5 987	196 398	36 848
2009	247 229	51 298	8 846	3 173	19 049	4 635	27 261	5 923	192 073	37 567
2010	249 123	52 930	8 023	3 414	18 542	5 053	27 431	5 722	195 127	38 741
2011	248 787	53 975	9 091	3 640	19 359	5 230	28 224	5 943	192 113	39 162
2012	233 726	49 896	6 930	2 738	16 532	4 338	26 485	5 439	183 779	37 381

Vuonna 2012 nuorten ja alaikäisten – alle 21-vuotiaiden osuus kaikista syyllisiksi epäillyistä oli 22 prosenttia. Nuorten osuudet ovat suuria alkoholirikoksissa, ryöstöissä, vahingontekorikoksissa sekä moottorikulkuneuvoon kohdistuvissa anastusrikoksissa. Ryöstöihin syyllisiksi epäillyistä 35 prosenttia on nuoria. Vahingontekorikoksissa prosenttiluku oli 46 ja moottorikulkuneuvoon kohdistuvissa anastusrikoksissa 32. Pahoinpitelyihin syyllisiksi epäillyistä nuorten osuus oli 21 prosenttia.

1.8. Ulkomaan kansalaiset

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen selvittämiin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä vuonna 2012 oli 284 000, joista ulkomaisten kansalaisia oli 35 000. Vuoteen 2011 verrattuna kaikkien syylliseksi epäiltyjen määrä väheni kuusi prosenttia, kun taas ulkomaalaisten epäiltyjen määrä lisääntyi runsaat kaksi prosenttia. Kymmenen edellisen vuoden aikana ulkomaalaisten syylliseksi epäiltyjen määrä oli keskimäärin 24 000. Vuonna 2012 epäillyistä ulkomaalaisista suurimman ryhmän muodostivat venäläiset, joita oli 9 000. Heistä vain neljännes asuu vakituisesti Suomessa. Syylliseksi epäillyt olivat 149:n eri valtion kansalaisia.

Kuvio 7. Syylliseksi epäillyt ulkomaisten kansalaiset asuinpaikan mukaan 2009–2012

Vuonna 2012 selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyistä ulkomaalaisista 44 prosenttia asui Suomessa vakinaisesti. Osuus on muutaman viime vuoden ajan pysynyt lähes ennallaan. Suomessa asuvat ulkomaalaiset syylliseksi epäillyt olivat hieman nuorempia kuin suomalaiset epäillyt. Heidän keski-ikänsä oli 31 vuotta, kun suomalaisten syylliseksi epäiltyjen keskimääräinen ikä oli 32 vuotta. Suomessa asuvien ulkomaalaisten tyypillisiä rikoksia olivat varkaus-, pahoinpitely- ja rattijuopumusrikokset sekä kulkuneuvon kuljettamiset oikeudetta.

Tilastossa sama henkilö voi esiintyä useampaan kertaan syylliseksi epäiltynä. Tiedot syylliseksi epäiltyjen kansalaisuudesta ja siitä asuvatko he vakinaisesti Suomessa vai eivät perustuvat poliisilta saatun kansalaisuustietoon ja väestöaineistoista henkilötunnuksen avulla poimittuihin tietoihin. Ryhmä 'ei vakinaista asuinpaikkaa Suomessa' on siinä mielessä ongelmallinen, että siihen saattaa sisältyä henkilöitä, jotka oleskelevat Suomessa pitkiäkin aikoja hankkimatta täältä pysyvää kotipaikkaa. Ryhmään saattaa sisältyä myös henkilöitä, esimerkiksi huumausainerikoksista syylliseksi epäiltynä, jotka ovat tulleet Suomeen vain rikosentekotarkoituksessa.

Taulukko 5. Selvitettyihin rikoksiin Suomessa asuvat syylliseksi epäilty iän ja kansalaisuuden mukaan 2012

Ikäluokat	Vakinaisesti Suomessa asuvat syylliseksi epäillyt		Osuus ikäryhmän 1 000:ta asukasta kohden	
	Suomalaiset	Ulkomaalaiset	Suomalaiset	Ulkomaalaiset
Yhteensä	245 870	15 418	47	79
-14	8 756	517	10	18
15-17	19 657	882	108	180
18-20	29 348	1 459	105	244
21-24	33 009	2 280	128	176
25-29	35 960	2 825	114	105
30-34	29 275	2 235	92	80
35-39	22 586	1 794	73	80
40-49	36 242	2 505	54	77
50-59	20 945	709	29	38
60-69	7 946	152	11	19
70-	2 146	60	3	10

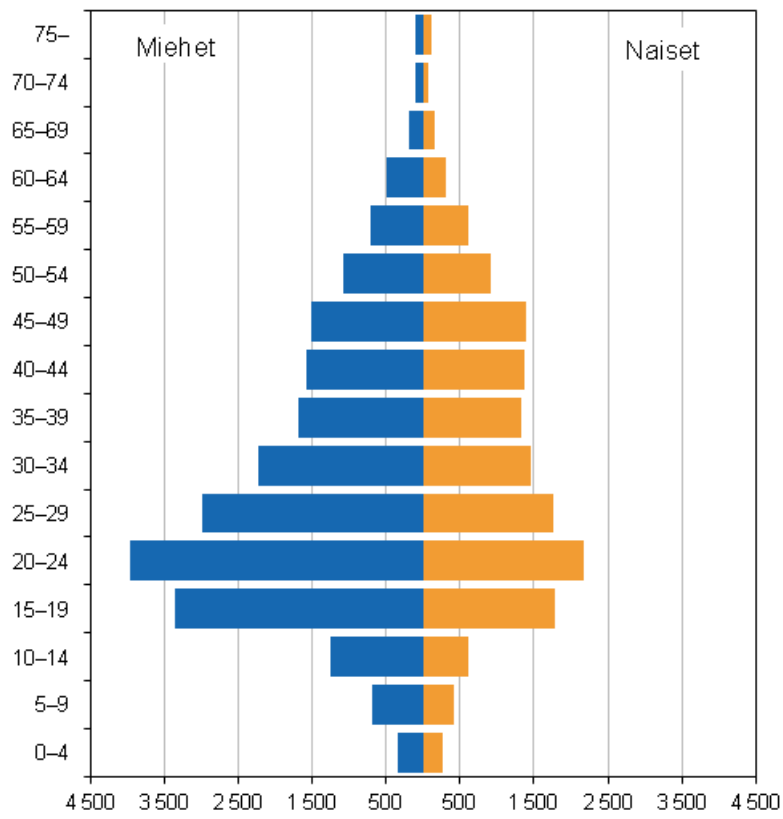
1.9. Rikoksen uhrin

Vuonna 2012 tietoon tulleisiin pahoinpitelyrikoksiin uhriksi joutui 37 000 henkilöä, mikä on kuusi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uhreista miehiä oli 22 000 (60 prosenttia) ja naisia 15 000 (40 prosenttia). Miesuhrien määrä oli seitsemän ja naisuhrien viisi prosenttia pienempi kuin vuonna 2011.

Pahoinpitelyrikoksen uhrien tyypillinen ikä oli 18 vuotta. Tähän ikäluokkaan sijoittui 1 500 (4 prosenttia) kaikista uhriksi joutuneista. Pahoinpitelyrikoksen uhriksi joutuneista 50 vuotta täyttäneitä oli 4 800 (13 prosenttia).

Alle 18-vuotiaisiin lapsiin kohdistuvat pahoinpitelyrikokset vähenivät vuonna 2012 edelliseen vuoteen verrattuna kolme prosenttia. Lapsiuhreja oli nyt 5 900, vuotta aiemmin 6 100. Tämä on 16 prosenttia kaikista pahoinpitelyjen uhreista. Lapsina uhriksi joutuneista poikia oli 3 800 (64 prosenttia) ja tyttöjä 2 100 (36 prosenttia). Lapsiuhreista ikäluokkaan 0-6 sijoittui 17 prosenttia, 7-14-vuotiaisiin 44 prosenttia ja 15-17 vuoden ikäisiin 39 prosenttia.

Kuvio 8. Pahoinpitelyrikosten uhrin iän ja sukupuolen mukaan 2012

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2008–2012

	2008	2009 ²⁾	2010 ²⁾	2011 ²⁾	2012 ²⁾
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	440 711	441 416	431 623	458 251	425 421
A Omaisuusrikokset	256 667	255 619	247 299	259 771	237 609
Murrot yhteensä	40 777	40 715	38 555	39 704	35 046
- asunnosta	5 978	6 497	6 453	6 672	6 281
- vapaa-ajan asunnosta	1 588	1 675	1 537	1 825	1 478
- muusta asunnosta	4 390	4 822	4 916	4 847	4 803
- liikkeestä	4 407	4 477	4 091	4 537	4 001
- moottoriajoneuvosta	16 143	15 032	13 526	13 853	10 738
- muu luvatta tunkeutuen tehty varkausrikos	14 249	14 709	14 485	14 642	14 026
Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset, moottorikulkuneuvon käyttövarkaudet yhteensä	13 804	12 188	11 150	11 983	8 815
- moottoriajoneuvon anastus	1 645	1 574	1 438	1 574	1 146
- moottoriajoneuvoon kohdistunut luvaton käyttö	1 086	1 000	924	945	846
- moottoriajoneuvoon kohdistunut törkeä luvaton käyttö	1	3	2	-	2
- moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	11 017	9 568	8 749	9 443	6 802
- törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus	55	43	37	21	19
Ryöstöt yhteensä	1 696	1 640	1 508	1 622	1 616
- törkeä ryöstö	180	212	156	208	218
Vahingonteot yhteensä	56 566	50 709	49 160	54 970	44 417
- törkeä vahingonteko	253	212	243	227	239
Kavallukset yhteensä	3 436	3 182	3 303	3 229	3 272
- törkeä kavallus	260	270	331	291	374
Petokset yhteensä	16 052	17 422	15 860	17 794	20 946
- törkeä petos	953	987	957	1 149	1 052
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	37 613	35 753	35 715	42 919	40 853
Tappo, murha tai surma	132	114	110	114	89
Tapon, murhan tai surman yritys	363	366	308	306	350
Pahoinpitelyt yhteensä	34 803	32 895	33 082	40 171	38 231
- törkeä pahoinpitely	2 256	2 105	1 996	2 053	1 874
C Seksuaalirikokset	2 906	2 205	2 417	3 252	3 511
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	1 321	1 068	1 102	1 682	1 567
Raiskaus	915	660	818	1 039	1 009
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	14 521	14 053	13 566	14 417	14 361
Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen	1 935	1 711	1 682	1 947	1 852
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	1 722	1 592	1 503	1 766	1 678
Haitanteko virkamiehelle	2 466	2 260	2 161	2 310	2 183
- kohdistunut poliisin henkilökuntaan	2 413	2 194	2 109	2 268	2 130
E Eräät liikenne rikokset	61 070	56 833	53 423	54 098	48 005
Rattijuopumukset yhteensä	25 819	23 350	21 130	21 459	19 134
- törkeä rattijuopumus	13 783	12 294	11 242	11 409	10 333
F Muut rikokset	67 934	76 953	79 203	83 794	81 082
Huumausainerikokset yhteensä	15 482	18 524	19 724	20 394	20 102
- törkeä huumausainerikos	789	922	1 083	1 036	1 025
Alkoholirikos/Alkoholirikkomus	3 081	2 987	4 053	5 121	4 601

- 1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.
- 2) Vuosien 2009–2012 luvuissa ovat mukana myös tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset.

Liitetaulukko 2. Liikenneturvallisuuden vaarantamisten ja liikenneriikkomusten määrän kehitys 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.	435 466	488 867	503 986	504 578	435 271
-nopeusrajoitusten rikkominen ¹⁾	262 812	322 896	335 559	334 267	288 904

- 1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenneriikkomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Liitetaulukko 3. Kunnallinen pysäköinninvalvonta 2012

Korjattu 22.1.2014. Korjaukset on merkitty punaisella.					
Kaupunki	Maksu-kehoitukset	Niistä poliisin antamia	Maksu-määräykset	Ulosottoon menneet maksumääräykset	Siirto- ja säilytyskustannuksiin kohdistuvat maksumääräykset
YHTEENSÄ	719 736	11 149	182 479	75 240	30
Espoo	30 811	645	7 923	6 524	-
Helsinki	211 080	2 773	45 876	19 757	-
Hyvinkää	11 143	30	1 961	503	-
Hämeenlinna	11 817	366	3 103	1 235	-
Iisalmi	4 260	-	1 273	449	-
Imatra	2 598	33	396	110	7
Joensuu	15 808	166	3 945	4 152	-
Jyväskylä	26 195	116	6 484	3 094	-
Järvenpää	6 436	6	1 798	597	-
Kajaani	4 901	33	1 416	389	-
Kangasala	5 837	314	1 008	195	-
Kerava	3 974	10	1 408	524	-
Kokkola	16 585	2	4 725	786	-
Kotka	8 448	30	1 550	664	-
Kouvola	13 701	31	2 939	825	-
Kuopio	23 935	123	5 988	2 631	-
Lahti	19 146	153	6 050	2 714	-
Lappeenranta	11 326	66	1 779	754	-
Lohja	6 446	13	1 831	367	-
Maarianhamina	4 840	24	-	-	-
Mikkeli	14 872	264	2 935	634	-
Naantali	1 622	77	418	158	-
Nokia	3 660	1	918	276	-
Oulu	22 353	315	5 518	2 263	-
Pietarsaari	3 910	-	215	-	-
Pori	18 968	69	4 902	2 167	-
Porvoo	14 993	114	4 428	1 524	-
Raisio	406	31	-	-	-
Rauma	9 218	43	1 826	399	-
Riihimäki	6 467	16	1 267	624	-
Rovaniemi	13 081	219	3 234	1 169	-
Savonlinna	4 676	73	1 041	323	-
Seinäjoki	8 307	15	2 313	693	-
Siilinjärvi	5 578	-	986	353	-
Tampere	59 518	292	19 045	6 317	-
Tornio	3 280	13	548	140	-
Turku	35 649	3 465	14 513	3 185	23
Vaasa	17 077	85	4 993	1 672	-
Vantaa	34 339	1 114	11 300	6 873	-
Varkaus	2 475	9	626	200	-

Liitetaulukko 4. Rikoksiin syylliseksi epäillyt kansalaisuuden mukaan 2008–2012

Rikos	Vuosi	SYLLISEKSI EPÄILLYT						
		KAIKKI	Suomen kansalaiset	Ulkomaiden kansalaiset	Viro	Venäjä/ entinen Neuvostoliitto	Ruotsi	Muiden ulkomaiden kansalaiset
Kaikki rikokset	2008	308 195	284 508	23 687	5 720	3 067	1 817	13 083
	2009	298 527	268 578	29 949	6 399	5 957	1 825	15 768
	2010	302 053	268 422	33 631	8 541	6 352	1 671	17 067
	2011	302 762	268 247	34 515	9 072	7 052	1 420	16 971
	2012	283 622	248 321	35 301	8 402	9 034	1 440	16 425
Varkaus- rikokset	2008	67 286	60 258	7 028	1 461	864	333	4 370
	2009	67 521	58 984	8 537	2 151	986	358	5 042
	2010	68 646	58 848	9 798	2 693	1 098	420	5 587
	2011	67 386	58 340	9 046	2 658	1 152	267	4 969
	2012	60 112	52 034	8 078	2 074	1 180	276	4 548
Ryöstö- rikokset	2008	1 486	1 308	178	37	9	27	105
	2009	1 543	1 375	168	30	9	15	114
	2010	1 330	1 152	178	30	13	11	124
	2011	1 403	1 207	196	25	10	10	161
	2012	1 452	1 303	149	31	14	10	94
Pahoinpitely- rikokset	2008	32 710	29 846	2 864	487	323	156	1 898
	2009	29 439	26 811	2 628	450	282	153	1 743
	2010	29 027	26 192	2 835	546	244	148	1 897
	2011	33 174	29 499	3 675	687	336	141	2 511
	2012	32 237	28 538	3 699	740	361	123	2 475
Raiskaus- rikokset	2008	641	540	101	10	7	4	80
	2009	512	367	145	4	6	2	133
	2010	574	314	260	11	5	4	240
	2011	644	474	170	15	3	3	149
	2012	1 341	1 128	213	15	12	7	179
Rattijuopumukset	2008	27 000	24 604	2 396	1 171	433	164	628
	2009	23 161	21 164	1 997	917	359	163	558
	2010	21 437	19 300	2 137	1 192	357	103	485
	2011	21 153	18 599	2 554	1 484	409	105	556
	2012	19 065	16 645	2 420	1 360	390	107	563
Huumausaine- rikokset	2008	16 388	15 599	789	133	164	131	361
	2009	17 425	16 158	1 267	218	169	132	748
	2010	20 403	18 973	1 430	293	212	94	831
	2011	19 292	17 880	1 412	284	212	111	805
	2012	19 119	17 689	1 430	231	242	102	855

Liitetaulukko 5. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö valtionveronalaisen tulon (euroa) mukaan, 15 vuotta täyttäneet

Rikokset		Yhteensä ²⁾	1 - 1 999	2 000 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 39 999	40 000 - 79 999	80 000-	Muut
KAIKKI RIKOKSET ¹⁾	Epäiltyt	256 929	31 787	25 804	56 935	35 559	37 458	12 398	2 750	54 238
	%	100,0	12,4	10,0	22,2	13,8	14,6	4,8	1,1	21,1
Varkausrikokset	Epäiltyt	50 643	7 764	6 064	13 067	4 810	2 772	497	43	15 626
	%	100,0	15,3	12,0	25,8	9,5	5,5	1,0	0,1	30,9
Ryöstörikokset	Epäiltyt	1 341	304	166	287	103	63	5	0	413
	%	100,0	22,7	12,4	21,4	7,7	4,7	0,4	0,0	30,8
Kavallusrikokset	Epäiltyt	1 480	111	92	269	317	354	110	31	196
	%	100,0	7,5	6,2	18,2	21,4	23,9	7,4	2,1	13,2
Petokset, maksuvälinepetokset	Epäiltyt	18 102	2 192	2 063	4 502	2 777	1 747	441	87	4 293
	%	100,0	12,1	11,4	24,9	15,3	9,7	2,4	0,5	23,7
Verorikokset	Epäiltyt	1 168	62	48	225	200	259	148	61	165
	%	100,0	5,3	4,1	19,3	17,1	22,2	12,7	5,2	14,1
Väärennykset	Epäiltyt	3 734	313	345	1 046	390	444	164	26	1 006
	%	100,0	8,4	9,2	28,0	10,4	11,9	4,4	0,7	26,9
Velallisen epärehellisyys	Epäiltyt	664	36	34	90	96	166	92	47	103
	%	100,0	5,4	5,1	13,6	14,5	25,0	13,9	7,1	15,5
Henkirikokset ja niiden yritykset	Epäiltyt	447	27	47	153	53	43	17	4	103
	%	100,0	6,0	10,5	34,2	11,9	9,6	3,8	0,9	23,0
Pahoinpitelyrikokset	Epäiltyt	30 632	3 025	2 849	6 558	5 026	6 696	2 166	240	4 072
	%	100,0	9,9	9,3	21,4	16,4	21,9	7,1	0,8	13,3
Raiskausrikokset	Epäiltyt	1 299	68	66	147	144	709	47	24	94
	%	100,0	5,2	5,1	11,3	11,1	54,6	3,6	1,8	7,2
Rattijuopumukset	Epäiltyt	18 254	1 472	1 450	3 632	3 434	4 156	1 345	176	2 589
	%	100,0	8,1	7,9	19,9	18,8	22,8	7,4	1,0	14,2
Huumausainerikokset	Epäiltyt	18 488	2 701	2 435	4 753	2 273	1 549	237	24	4 516
	%	100,0	14,6	13,2	25,7	12,3	8,4	1,3	0,1	24,4
KOKO VÄESTÖ	Epäiltyt	4 512 285	177 331	151 615	499 767	1 100 704	1 611 849	687 855	112 337	170 827
	%	100,0	3,9	3,4	11,1	24,4	35,7	15,2	2,5	3,8

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

2) Liitetaulukoiden 5–8 tiedot poikkeavat toisistaan taustatietojen poiminta-ajankohdista johtuen. Osalle syylliseksi epäillyistä ei ole saatavilla kaikkia väestötietoja. Sosioekonomista asemaa kuvaavan liitetaulukon 6. väestötiedot ovat vuodelta 2010. Muissa liitetaulukoissa koko väestön tiedot ovat vuodelta 2011.

Liitetaulukko 6. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan, 15 vuotta täyttäneet

Rikokset ¹⁾		Yhteensä ²⁾	Yrittäjät	Alemmat ja ylemmät toimihenkilöt	Työntekijät	Opiskelijat	Eläkeläiset	Muut, tuntematon
KAIKKI RIKOKSET	Epäilty	256 929	12 736	27 038	41 432	43 357	24 590	107 776
	%	100,0	5,0	10,5	16,1	16,9	9,6	41,9
Varkausrikokset	Epäilty	50 643	712	3 057	4 164	8 828	6 290	27 592
	%	100,0	1,4	6,0	8,2	17,4	12,4	54,5
Ryöstörikokset	Epäilty	1 341	26	75	132	289	115	704
	%	100,0	1,9	5,6	9,8	21,6	8,6	52,5
Kavallusrikokset	Epäilty	1 480	161	347	237	145	148	442
	%	100,0	10,9	23,4	16,0	9,8	10,0	29,9
Petokset, maksuvälinepetokset	Epäilty	18 102	678	1 736	2 313	3 143	1 747	8 485
	%	100,0	3,7	9,6	12,8	17,4	9,7	46,9
Verorikokset	Epäilty	1 168	209	182	208	42	136	391
	%	100,0	17,9	15,6	17,8	3,6	11,6	33,5
Väärennykset	Epäilty	3 734	139	494	419	469	249	1 964
	%	100,0	3,7	13,2	11,2	12,6	6,7	52,6
Velallisen epärehellisyys	Epäilty	664	163	149	107	19	41	185
	%	100,0	24,5	22,4	16,1	2,9	6,2	27,9
Henkirikokset ja niiden yritykset	Epäilty	447	13	30	62	73	71	198
	%	100,0	2,9	6,7	13,9	16,3	15,9	44,3
Pahoinpitelyrikokset	Epäilty	30 632	1 594	3 539	7 054	4 898	2 577	10 970
	%	100,0	5,2	11,6	23,0	16,0	8,4	35,8
Raiskausrikokset	Epäilty	1 299	74	74	721	113	54	263
	%	100,0	5,7	5,7	55,5	8,7	4,2	20,2
Rattijuopumukset	Epäilty	18 254	1 037	2 137	3 938	2 289	2 036	6 817
	%	100,0	5,7	11,7	21,6	12,5	11,2	37,3
Huumausainerikokset	Epäilty	18 488	404	1 419	2 491	3 746	976	9 452
	%	100,0	2,2	7,7	13,5	20,3	5,3	51,1
KOKO VÄESTÖ	Epäilty	4 512 285	255 245	1 413 551	750 838	423 491	1 247 413	421 747
	%	100,0	5,7	31,3	16,6	9,4	27,6	9,3

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikennerikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

2) Liitetaulukoiden 5–8 tiedot poikkeavat toisistaan taustatietojen poiminta-ajankohdista johtuen. Osalle syylliseksi epäillyistä ei ole saatavilla kaikkia väestötietoja. Sosioekonomista asemaa kuvaavan liitetaulukon 6. väestötiedot ovat vuodelta 2010. Muissa liitetaulukoissa koko väestön tiedot ovat vuodelta 2011.

Liitetaulukko 7. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan, 15 vuotta täyttäneet

Rikokset ¹⁾		Yhteensä ²⁾	Työllinen	Työtön	Opiskelijat	Eläkeläiset	Muut työvoiman ulkopuolella olevat
KAIKKI RIKOKSET	Epäilty	256 929	68 979	57 486	50 190	21 722	58 552
	%	100,0	26,8	22,4	19,5	8,5	22,8
Varkausrikokset	Epäilty	50 643	5 291	13 392	10 199	5 495	16 266
	%	100,0	10,4	26,4	20,1	10,9	32,1
Ryöstörikokset	Epäilty	1 341	156	340	339	62	444
	%	100,0	11,6	25,4	25,3	4,6	33,1
Kavallusrikokset	Epäilty	1 480	716	246	165	126	227
	%	100,0	48,4	16,6	11,1	8,5	15,3
Petokset, maksuvälinepetokset	Epäilty	18 102	4 274	4 526	3 123	1 526	4 653
	%	100,0	23,6	25,0	17,3	8,4	25,7
Verorikokset	Epäilty	1 168	591	209	40	129	199
	%	100,0	50,6	17,9	3,4	11,0	17,0
Väärennykset	Epäilty	3 734	800	1 018	530	205	1 181
	%	100,0	21,4	27,3	14,2	5,5	31,6
Velallisen epärehellisyys	Epäilty	664	404	82	18	36	124
	%	100,0	60,8	12,3	2,7	5,4	18,7
Henkirikokset ja niiden yritykset	Epäilty	447	91	101	81	65	109
	%	100,0	20,4	22,6	18,1	14,5	24,4
Pahoinpitelyrikokset	Epäilty	30 632	11 109	6 611	5 501	2 299	5 112
	%	100,0	36,3	21,6	18,0	7,5	16,7
Raiskausrikokset	Epäilty	1 299	865	140	119	47	128
	%	100,0	66,6	10,8	9,2	3,6	9,9
Rattijuopumukset	Epäilty	18 254	6 548	3 920	2 506	1 872	3 408
	%	100,0	35,9	21,5	13,7	10,3	18,7
Huumausainerikokset	Epäilty	18 488	3 436	5 333	3 980	771	4 968
	%	100,0	18,6	28,8	21,5	4,2	26,9
KOKO VÄESTÖ	Epäilty	4 512 285	2 354 422	256 742	412 429	1 297 126	191 566
	%	100,0	52,2	5,7	9,1	28,7	4,2

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenneriikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus.

2) Liitetaulukoiden 5–8 tiedot poikkeavat toisistaan taustatietojen poiminta-ajankohdista johtuen. Osalle syylliseksi epäillyistä ei ole saatavilla kaikkia väestötietoja. Sosioekonomista asemaa kuvaavan liitetaulukon 6. väestötiedot ovat vuodelta 2010. Muissa liitetaulukoissa koko väestön tiedot ovat vuodelta 2011.

Liitetaulukko 8. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutusasteen mukaan, 15 vuotta täyttäneet

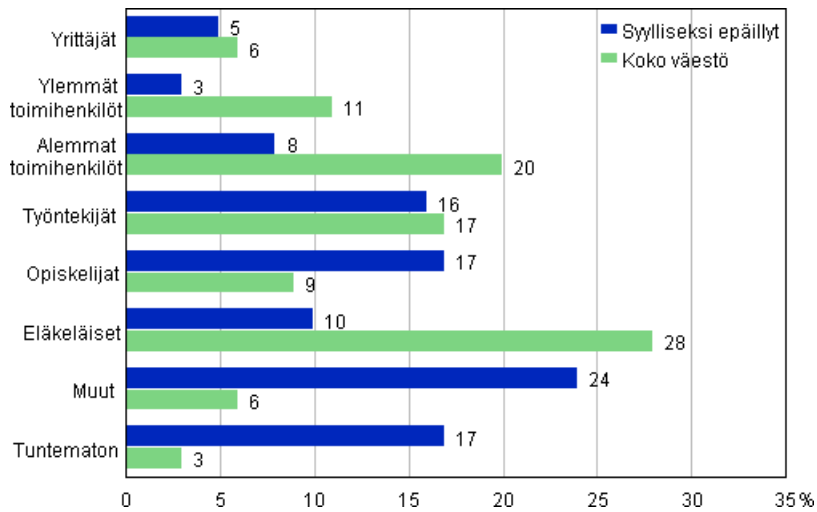
Rikokset ¹⁾		Yhteensä ²⁾	Perusaste	Keskiaste	Alin korkea-aste	Korkeakouluaste
KAIKKI RIKOKSET	Epäilty	256 927	160 838	79 581	7 156	9 352
	%	100,0	62,6	31,0	2,8	3,6
Varkausrikokset	Epäilty	50 643	37 573	11 545	695	830
	%	100,0	74,2	22,8	1,4	1,6
Ryöstörikokset	Epäilty	1 341	1 096	239	3	3
	%	100,0	81,7	17,8	0,2	0,2
Kavallusrikokset	Epäilty	1 480	708	542	135	95
	%	100,0	47,8	36,6	9,1	6,4
Petokset, maksuvälinepetokset	Epäilty	18 102	12 351	4 861	469	421
	%	100,0	68,2	26,9	2,6	2,3
Verorikokset	Epäilty	1 168	543	467	91	67
	%	100,0	46,5	40,0	7,8	5,7
Väärennykset	Epäilty	3 734	2 223	1 129	142	240
	%	100,0	59,5	30,2	3,8	6,4
Velallisen epärehellisyys	Epäilty	664	237	284	73	70
	%	100,0	35,7	42,8	11,0	10,5
Henkirikokset ja niiden yritykset	Epäilty	447	287	141	9	10
	%	100,0	64,2	31,5	2,0	2,2
Pahoinpitelyrikokset	Epäilty	30 632	16 978	11 412	922	1 320
	%	100,0	55,4	37,3	3,0	4,3
Raiskausrikokset	Epäilty	1 299	988	257	12	42
	%	100,0	76,1	19,8	0,9	3,2
Rattijuopumukset	Epäilty	18 254	9 510	7 080	822	842
	%	100,0	52,1	38,8	4,5	4,6
Huumausainerikokset	Epäilty	18 488	12 285	5 830	121	252
	%	100,0	66,4	31,5	0,7	1,4
KOKO VÄESTÖ	Epäilty	4 512 285	1 455 959	1 783 389	467 164	805 773
	%	100,0	32,3	39,5	10,4	17,9

1) Pl. liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikennetrikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisen ja ajoneuvorikkomus.

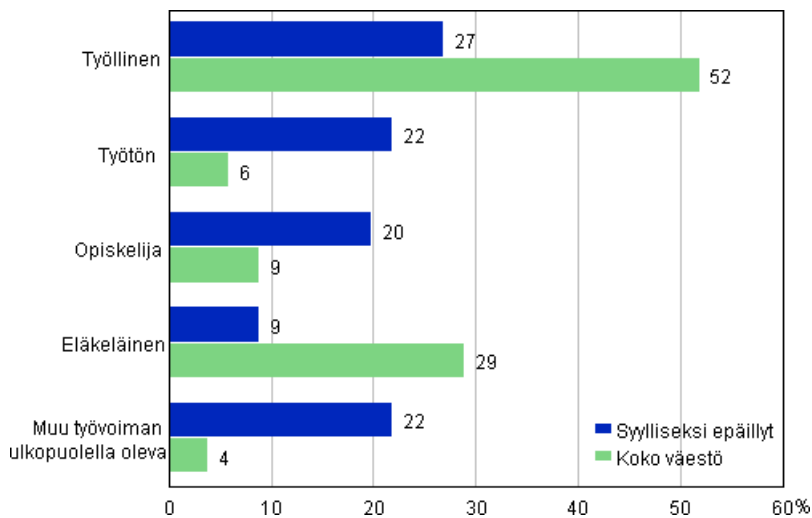
2) Liitetaulukoiden 5–8 tiedot poikkeavat toisistaan taustatietojen poiminta-ajankohdista johtuen. Osalle syylliseksi epäillyistä ei ole saatavilla kaikkia väestötietoja. Sosioekonomista asemaa kuvaavan liitetaulukon 6. väestötiedot ovat vuodelta 2010. Muissa liitetaulukoissa koko väestön tiedot ovat vuodelta 2011.

Liitekuviot

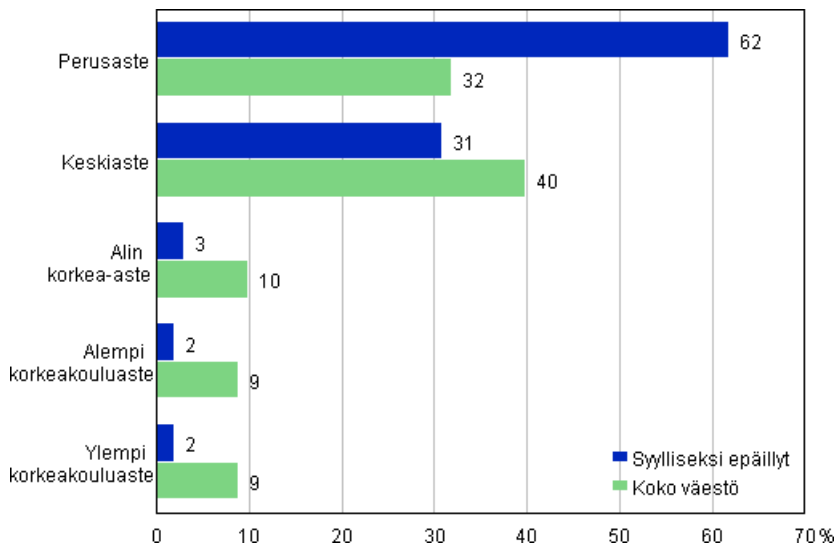
Liitekuvio 1. Syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan, 15 vuotta täyttäneet, %

Liitekuvio 2. Syylliseksi epäilty ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan, 15 vuotta täyttäneet, %

Liitekuvio 3. Syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutusasteen mukaan, 15 vuotta täyttäneet, %

Laatuseloste: Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus

1. Tilastotietojen relevanssi

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus -tilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen toiminnan kuvaamiseen. Tilasto sisältää tietoja ilmitulleiden rikosten laadusta ja määrästä. Lisäksi selvitetään tutkittujen ja selvitettyjen rikosten määrä, selvitettyjen rikosten osuus rikoslajeittain sekä tapaukset, joissa ilmoitus on todettu aiheettomaksi. Selvitetystä rikoksista ilmoitetaan myös syylliseksi epäillyt henkilöt ja heidän ikänsä. Tilastokeskuksessa aineistoon on yhdistetty sosioekonomisia taustatietoja.

Tilasto sisältää myös tietoja perheväkivallasta, rikosten uhreista ja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa laissa säädetyn perusteiden voidaan rikos jättää ilmoittamatta syyttäjälle.

Rikos kirjataan tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Pääsääntönä on, että henkilö esitetään tilastossa yhtä monta kertaa kuin häntä epäillään rikoksesta (henkilöiden bruttomäärä).

Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

Pääasiallisen toiminnan käsite kuvaa henkilön taloudellisen toiminnan laatua. Tässä tilastossa pääasiallinen toiminta on ryhmitelty seuraavasti:

- työlliset
- työttömät
- opiskelijat, koululaiset
- eläkeläiset, työttömyyseläkeläiset
- muut työvoiman ulkopuolella olevat
- ei väestötietoja

Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla. Tiedot pääasiallisesta toiminnasta perustuvat eri rekistereistä saatuihin tietoihin. 0–14-vuotiaat kuuluvat ryhmään 'opiskelija, koululainen'. Tieto kuvaa henkilön toimintaa vuonna 2011.

Koulutusaste on tässä tilastossa ryhmitelty seuraavasti:

- perusaste
- keskiaste
- alin korkea-aste
- alempi korkeakouluaste
- ylempi korkeakouluaste

- alle 15-vuotiaat
- ei väestötietoja

Tiedot henkilön koulutuksesta saadaan Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2011.

Sosioekonomisen aseman muodostaminen henkilölle perustuu tietoihin henkilön pääasiallisesta toiminnasta, ammatista, ammattiasemasta sekä toimialasta. Sosioekonominen asema on tässä tilastossa ryhmitelty seuraavasti:

- yrittäjät
- ylemmät toimihenkilöt
- alemmat toimihenkilöt
- työntekijät
- opiskelijat
- eläkeläiset
- muut
- tuntematon
- ei väestötietoja

7–15-vuotiaat on sijoitettu ryhmään 'opiskelijat' ja 0–6-vuotiaat ryhmään 'muut'. Luokkaan 'muut' kuuluvat pitkäaikaistyöttömät ja muualla luokittelemattomat. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2010.

Valtionveronalaiset tulot: Eräin poikkeuksin kaikki rahana tai rahanarvoisena etuutena saatu tulo on veronalaista. Veronalaisia eivät ole mm. eräät sosiaaliavustukset, päivärahat ja korvaukset. Tällaisia ovat esimerkiksi lapsilisät, asumistuet ja toimeentulotuki. Veronalaisia eivät myöskään ole mm. julkisyhteisöiltä saadut stipendit ja apurahat. Tiedot perustuvat verohallituksen verotietokannan valtionveronalaisia tuloja koskeviin tietoihin. Ryhmään 'muut' sisältyy tulottomat ja tuntemattomat rekisteröityyn väestöön kuuluvat (vakinaisesti ja tilapäisesti Suomessa asuvat), mutta ei henkilötunnuksettomat. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2011.

Pääasiallisen toiminnan, koulutusasteen, sosioekonomisen aseman ja valtionveronalaisten tulojen ryhmään 'ei väestötietoja' kuuluvat sellaiset henkilöt, joilla ei ole suomalaista henkilötunnusta. Tällaisia henkilöitä ovat Suomessa rekisteröityyn väestöön kuulumattomat, kuten turistit ja muut Suomessa väliaikaisesti vierailevat.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisuaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä PATJA.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden helmikuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat vuoden 1998 väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen sekä vuoden 2007 lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen ja törkeiden ryöstöjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. PATJA-järjestelmään kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona PATJA-järjestelmää voidaan pitää hyvänä.

Vuoden 2006 luvuissa esiintyneet virheellisyudet on korjattu nyt esitettävään taulukkoon.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmitulleesta rikossarjasta.

Vuonna 2010 Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtui yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävistä tapahtumasarjasta.

Lievät pahoinpitelyt siirtyivät vuoden 2011 alusta virallisen syytteen alaisiksi silloin, kun ne kohdistuvat alaikäiseen, tekijälle läheiseen henkilöön tai henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään. Tähän asti rankaiseminen lievästä pahoinpitelystä on edellyttänyt, että uhri vaatii tekijälle rangaistusta. Jatkossa esitutkinnan käynnistäminen ja tekijän saattaminen vastuuseen eivät ole enää riippuvaista uhrin tahdosta

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Neljännesvuosiaineistosta poimittavat tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Vuositilaston perusaineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat huhtikuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –vuositilasto julkaistaan huhtikuun loppuun mennessä.

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositilasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kuukauden kuluessa.

Tietoja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista on internetissä Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa <http://statfin.stat.fi/statweb>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään julkaisuhetkenä voimassa olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien, yksittäisten rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot ilmitulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käskylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivätyssä kirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

Vuoden 2010 alussa lukuihin lisättiin tullin ja rajavartiolaituksen tietoon tulleet rikokset. Nämä tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen. Muutos lisäsi kaikkien rikosten lukumääriä noin kaksi prosenttia. Huumausainerikokset lisääntyivät muutoksen johdosta 6-8 prosenttia.

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4.1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikennetrikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja Laki rikesakosta tieliikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9.1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisin antamat rikesakot 1.9.1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1.1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvaton käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaisen omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä. Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Törkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo
- Tappo --> Surma
- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys
- Lapsentappo --> Lapsensurma
- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus
- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapoltto --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhotyön yritys

Tuhotyötä ja murhapolttoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhotyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikenne- ja järjestyserikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4.2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävä tapahtumasarja merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvoon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihhteestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1.2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkominen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6.2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikokset rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaismäärään.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikenne- ja järjestyserikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne- ja järjestyserikokset ryhmässä (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakoja tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Jako rikoslakirikoksiin ja muihin rikoksiin on poistettu.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänään liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne rikkomukset, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009 Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Vuonna 2010 muutettiin asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten tilastointikäytäntöä. Vuodesta 2009 lähtien vapaa-ajan asuntoon ja muuhun asuntoon kohdistuneet varkausrikokset esitetään erillisinä tietoina.

Vuonna 2010 lisättiin tekopaikkaa kuvaavia tietoja seuraaville rikoksille: ryöstörikokset, vahingontekorikokset, tapon, murhan tai surman yritykset ja raiskausrikokset. Tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen.

Vuonna 2012 eräissä taulukoissa esitetään tietoja syylliseksi epäiltyjen valtionveronalaisista tuloista, koulutusasteesta, pääasiallisesta toiminnasta ja sosioekonomisesta asemasta. Sosioekonomista asemaa kuvaavan liitetaulukon 6. väestötiedot ovat vuodelta 2010. Muissa liitetaulukoissa koko väestön tiedot ovat vuodelta 2011.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositulaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen.

Lisätietoja

Kimmo Haapakangas 09 1734 3252

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

rikos@tilastokeskus.fi

http://tilastokeskus.fi/poliisin_tietoon_tullut_rikollisuus

Lähde: Poliisin tietoon tullut rikollisuus 2012. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-3651 (pdf)